

Noviy Poglyad Na Turetski Antroponimi

Editör

Olena Karpenko

Yazar

İryna Skrazlovska

ISBN: 978-625-7305-28-0

1. Baskı

Haziran, 2021 / Ankara

Grafiker®

Yayınları

Yayın No: 394

Web: grafikeryayin.com

**Kapak, Sayfa Tasarımı,
Baskı ve Cilt**

Grafiker®

Grafik-Ofset Matbaacılık Reklamcılık
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Oğuzlar Mahallesi

1396. Cadde No: 6/A

06520 Balgat-ANKARA

Tel : 0 312. 284 16 39 Pbx

Faks : 0 312. 284 37 27

E-mail : grafiker@grafiker.com.tr

Web : grafiker.com.tr

Kitabın hukuksal ve bilimsel sorumluluğu yazarına aittir.

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	5
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	7
ВСТУП	9

РОЗДІЛ 1.

ТУРЕЦЬКІ АНТРОПОНІМИ ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1. Теоретичні засади дослідження власних назв у сучасній лінгвістичній традиції.....	19	3
1.2. Антропоніми як мовне та культурне явище.....	29	
1.3. Лінгвокультурологічний підхід до вивчення антропонімів.....	41	
1.4. Проблема прагматичного значення особового імені.....	51	
1.5. Антропонімістичні дослідження в тюркології.....	62	
1.6. Проблемно-генетичний аналіз становлення й розвитку антропонімічної системи Туреччини.....	77	
Висновки до розділу 1.....	92	

РОЗДІЛ 2.

ЛІНГВОКУЛЬТУРНЕ ТЛО ТУРЕЦЬКИХ АНТРОПОНІМІВ

2.1. Історико-культурна традиція найменування у турків.....	95
2.2. Відображення в антропоніміці ключових концептів, лінгвокультурем та міфологем турецького народу.....	104

2.3. Фрагменти турецької національно-мовної картини світу на базі лексичного значення особових імен.....	131
Висновки до розділу 2.....	157

РОЗДІЛ 3.

ПРАГМАТИЧНЕ НАВАНТАЖЕННЯ ТУРЕЦЬКИХ АНТРОПОНІМІВ

3.1. Прагматичні компоненти в значенні турецьких антропонімів.....	162
3.1.1. Соціолінгвістична вмотивованість турецьких особових імен.....	162
3.1.2. Прагматика варіантів парадигми турецького особового імені.....	178
3.1.3. Прагматичний потенціал антропонімічних моделей турецької мови.....	192
3.2. Функціональні властивості турецьких антропонімів.....	197
3.2.1. Особливості функціонування антропонімів у художніх творах.....	197
3.2.2. Особливості функціонування антропонімів у публіцистичних текстах.....	205
3.2.3. Особливості функціонування антропонімів у сільському й шкільному середовищі (на матеріалі турецьких прізвиськ).....	210
Висновки до розділу 3.....	223
ВИСНОВКИ	225
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	231

ВСТУПНЕ СЛОВО

У книзі *«Новий погляд на турецькі антропоніми»* представлений текст дисертаційної роботи Ірини Скразловської *«Антропоніми турецької мови: лінгвокультурологічний та прагматичний аспекти»*, захищеної у 2021 році в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка за спеціальністю 10.02.13 – мови народів Азії, Африки, аборигенних народів Америки та Австралії (науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент Олена Карпенко).

Робота присвячена дослідженню сучасних турецьких антропонімів з позицій актуальних напрямів сучасної лінгвістики – лінгвокультурології та лінгвопрагматики. Об'єктом дослідження є турецькі особові імена та варіанти їхніх парадигм (демінутивні та гіпокористичні форми), також порушуються питання особливостей функціонування антропонімічних моделей турецької мови та прізвиськ. Предметом вивчення виступають лінгвокультурні та прагматичні компоненти лексичного значення турецьких антропонімів.

Автор розглядає антропонімічну лексику турецької мови як цілісну систему й описує її у синхронічному та діахронічному розрізі. У роботі узагальнено та удосконалено методики лінгвокультурологічного й лінгвопрагматичного аналізу антропонімів. Розроблено класифікацію турецьких імен за їхньою семантикою, що послугувало виявленню значущих для турецької культури понять і концептів та реконструюванню деяких фрагментів турецької національно-мовної картини світу (Космос,

природа, час, простір, суспільні й родинні стосунки). У заключному розділі дисертації розкрито прагматичний потенціал турецьких особових імен та прізвиськ: проаналізовано соціолінгвістичну вмотивованість сучасних турецьких особових імен, створено класифікацію антропонімів за мотивацією вибору імені, виокремлено 15 антропонімічних моделей турецької мови та описано особливості номінативних та комунікативних стратегій їх використання з двох взаємопов'язаних позицій – особи, яка іменує/називає, і особи, яку іменують/називають. Залучення в процесі дослідження різножанрових емпіричних матеріалів – словників імен, телевізійних серіалів, художніх та публіцистичних текстів – дозволило розглянути особливості функціонування турецьких антропонімів у різних комунікативних контекстах і забезпечило високий ступінь достовірності отриманих результатів.